

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти **Мариупольський державний університет**
Освітня програма **747 Культурологія**
Рівень вищої освіти **Бакалавр**
Спеціальність **034 Культурологія**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Маріупольський державний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	747
Назва ОП	Культурологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бобровицька Анна Олегівна, Копієвська Ольга Рафаїлівна, Русакова Людмила Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не було присутніх
Дати візиту до ЗВО	10.03.2020 р. - 12.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://mdu.in.ua/Ucheb/lits/samoootsinka/bak/samoocinjuvannja_kulturologija.pdf

Програма візиту http://mdu.in.ua/Ucheb/lits/vizyty/programa_vizitu_ekspertnoji_grupi_op_kulturologija.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Визначені цілі ОП відповідають місії і стратегії МДУ, практична реалізація яких сприяє якісному процесу з підготовки сучасного спеціаліста для сфери культури, здатного вирішувати питання сучасного культуротворення. Для досягнення цілей ОП у МДУ впроваджено ефективні освітні практики, використання інноваційних форм та методів, які дозволяють здобувачам вищої освіти набуті необхідних загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Висококваліфікований НПП сприяє досягненню програмних результатів навчання та дотримується під час викладання та навчання принципам демократизму, свободи слова та академічної свободи. Доступність для всіх учасників освітнього процесу зрозумілої інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів (використання Google платформ та системи Moodle). Процедури вступу та визнання результатів навчання, в цілому, є доступними та зрозумілими. Система навчання та викладання за освітньою програмою, завдяки задокументованим фактам залучення стейкхолдерів, сприяє досягненню заявлених цілей і програмних результатів навчання, має студентоцентризований тренд і відповідає принципам академічної свободи. Система оцінювання здобувачів є чіткою та зрозумілою, контрольні заходи є валідними, заздалегідь доведеними до учасників освітнього процесу. Людські ресурси є достатніми. Залучені матеріальні ресурси, в цілому, дозволяють досягти визначених програмних результатів навчання. Прозорість і публічність діяльності ЗВО є достатньою для формування необхідного рівня довіри.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП Культурологія має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Матеріально-технічні, фінансові ресурси, НМЗ ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Досягнення мети ОП "Культурологія" формується в достатньо комфортному освітньому середовищі, безпечному для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та дозволяє задовольнити їхні потреби і інтереси. Вдосконалені практики інституту кураторства дозволяють налагодити процес розповсюдження інформації та отримання фідбеку від здобувачів ОП Культурологія. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Впроваджені процедури, інструменти та система заходів забезпечення і пропагування академічної доброчесності (у вигляді Тижнів академічної доброчесності, наявності Етичного кодексу, системи перевірки та запобігання академічному плагіату). НПП координують активність здобувачів ОП щодо формування сучасної культурологічної стратегії розвитку м. Маріуполь, що дозволяє розширювати фахові навички, вміння та компетентності. В МДУ запроваджено прозорі механізми конкурсного добору викладачів та спостерігаються тенденції до удосконалення нормативної бази з кадрового питання. Кафедра має 100 % якісний склад НПП. Швидка реакція на зауваження та рекомендації адміністрацією та НПП кафедри. Враховуються зауваження і пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій. ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Чітко не прослідковується участь студентів в процесі обговорення цілей ОП (інтерв'ювання зі здобувачами). ЕК встановлено певні обмеження групи залучених роботодавців, що звужує практичне врахування сучасних тенденцій ринку культурних послуг. ЗВО використовує інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Рекомендовано зберігати довідки, що засвідчують перевірку студентських робіт на ознаки плагіату та виявлення збігів, ідентичності, схожості в текстах студентських робіт та аналізувати і ознайомлювати їх із результатами, задля покращення автентичності текстів. До слабких сторін та недоліків експертами було віднесено відсутність розуміння у здобувачів вищої освіти можливостей і процедури практики урахування їх інтересів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів. Доцільним є посилення роз'яснювальної роботи серед здобувачів вищої освіти (особливо заочної форми навчання) з процесів ефективності формування індивідуальної освітньої траєкторії. Процедура вибору дисциплін розроблена та впроваджена, проте студенти фактично можуть обрати лише дисципліни певних блоків (кейсів). Рекомендовано трансформувати систему найкращих вітчизняних та європейських практик із кінцевою метою – забезпечення права здобувачів на формування власної освітньої траєкторії. Сприяє залученню на регулярній основі до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Належність пандусів не відповідає стандартам їх встановлення.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія і стратегія Маріупольського державного університету відповідають сучасним тенденціям розвитку вищої освіти, наголошуючи при цьому про перспективність створення в університеті сприятливих умов для реалізації процесів забезпечення якості освіти, поглиблення міжнародних зв'язків і входження до світового освітнього простору на принципах законності, прозорості, самостійності, незалежності, толерантного ставлення до учасників освітнього процесу із дотриманням вимог академічної доброчесності з метою забезпечення високоякісної праці, створення умов для ефективного навчання і діяльності. Відповідно до визначеної місії і стратегії було сформульовано цілі освітньої програми 034 «Культурологія», які дозволяють підготувати сучасного спеціаліста для сфери культури, здатного вирішувати питання сучасного культуротворення. Визначені цілі ОП: опанування фундаментальних основ культурології; оволодіння теоретико-методологічними засадами дослідження культурно-історичної динаміки та різних форм культури; набуття навичок розуміння соціокультурних процесів в суспільстві в цілому та розв'язання завдань і практичних проблем у галузі культури, цілком відповідають тим перспективам на які акцентується увага в стратегії МДУ. Особливістю програми полягає в її міжкультурному акценті – формуванні міжкультурного діалогу. Для досягнення цілей ОП у МДУ впроваджено систему міждисциплінарного партнерства, що дозволяє здобувачам вищої освіти оволодіти іноземними мовами (англійська, італійська, грецька), долучитися до роботи міжнародних центрів при МДУ

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих стейкхолдерів, що підтверджено рецензіями які було надано на освітню програму. Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено факт їх активної участі в обговоренні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. Гарант ОП, НПП, які здійснюють реалізацію ОП регулярно проводять зустрічі зі стейкхолдерами, результати зустрічей висвітлюються на сайті МДУ. Питання розвитку спеціальності 034 «Культурологія» було висвітлено у спільному науковому дослідженні провідних вчених-культурологів, ініціатором якого виступила гарант ОП. Сабадаш Ю.С. Так, фактичним результатом активної співпраці з роботодавцями, а саме Маріупольським краєзнавчим музеєм, є трансформація фахових компетентностей в навчальних дисциплінах «Музеєзнавство», «Екскурсознавство». Активний діалог з зацікавленими стейкхолдерами дозволяє змінювати траєкторію вибіркового навчальних дисциплін. Зустріч із здобувачами вищої освіти дозволила нам з'ясувати факт конструктивного діалогу між всіма учасниками освітнього процесу. Так, здобувачів вищої освіти ОП 034 «Культурологія» (заочна форма навчання) не задовольняє викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії». Питання було виснесено на засідання кафедри і запропоновано сучасні освітні форми опанування даної дисципліни, а саме долучення до програм Business Camp Mariupol. Проте, експертною групою було виявлено факт того, що всі окреслені питання носять незадекларований характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час зустрічей з гарантом ОП, НПП, було з'ясовано про фактичні заходи які дозволили врахувати тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм при формуванні цілей освітньої програми 034 Культурологія. Гарант ОП доктор культурології, професор Сабадаш Ю.С. веде активну наукову, експертну співпрацю з розробниками дотичних освітніх програм у НАКККІМ (доктор культурології професор Герчанівська П.Є), ХДАК (доктор культурології, професор Кравченко О.В), РДГУ(доктор культурології, доцент Віткалов С.О.), що дозволяє орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку спеціальності. ОП враховує досвід освітньої програми інших країн (договір про співпрацю з Белорусским государственным университетом культуры и искусств). Активна участь НПП та здобувачів у науково-практичних конференціях, а також конструктивний діалог з працедавцями дозволяє сформувати уявлення про сучасні тенденції на ринку праці та його галузевий контекст. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням регіонального контексту, що підтверджується активною участю розробників ОП до Стратегії розвитку Маріуполя. На думку ЕК, цілі ОП та результати навчання мають враховувати більш розширений ринок праці (врахування потреб всієї мережі закладів культури), що дозволить розширити галузевий контекст ОП.Слід наголосити, що дана ОП є єдиною в Маріуполі яка готує культурологів, пріоритетність підготовки фахівців є в стратегічних завданнях міста.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Оскільки стандарт вищої освіти за спеціальністю відсутній, є лише проект, то аналіз програмних результатів ОП показав їх відповідність вимогам НРК у цілому. Зміст ОП та програмні результати навчання відповідають вимогам НРК України - 7 рівень; FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Місія і стратегія МДУ є активно обговорюваним питанням серед академічної спільноти, роботодавців. Цілі ОП, результати навчання є об'єктом уваги наукових досліджень професорсько-викладацького складу кафедри. Підтримуються тісна співпраця з вітчизняними розробниками ОП, вивчається досвід зарубіжних дотичних освітніх програм. Слід наголосити на активному партнерстві з Департаментом культурно-суспільного розвитку Маріупольської міської рад, що дозволяє акцентувати регіональний контекст цілей освітньої програми. Сильною стороною є створення умов для реалізації цілей ОП, зокрема її міжкультурного контексту, а саме створення умов для вивчення іноземних мов (англійська, італійська, грецька) і долучення до роботи міжнародних центрів при МДУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

До слабких сторін та недоліків слід віднести непомітну участь студентів в процесі обговорення цілей ОП (за результатами зустрічі зі студентством), а також дещо обмежену групу залучених роботодавців з урахуванням ринку праці (долучити інших представників базової мережі закладів культури). Рекомендовано розширити мережу роботодавців, що дозволить враховувати думку представників різних закладів культури щодо формування результатів навчання, які є потенційними працедавцями для випускників спеціальності 034 “Культурологія”. рекомендовано посли документальну фіксацію співпраці і результатів всіх зацікавлених стейкхолдерів (наявність розгляду позицій всіх стейкхолдерів на засіданні кафедри, протоколи кафедри, прилюднення на web-сторінці кафедри). На думку експертів, цілі ОП та результати навчання мають враховувати більш розширений ринок праці (врахування потреб всієї мережі закладів культури), що дозволить розширити галузевий контекст ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом відповідність рівню В означає якщо за певним критерієм наявні недоліки, що не є суттєвими, то має місце загалом відповідність.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства (стаття 5, пункт 5, стаття 62 пункт 1.15. Закону України «Про вищу освіту») щодо навчального навантаження та становить 240 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Відповідно обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, спрямованих на формування компетентностей, визначених ОП складає 180 (тобто 75% від загального обсягу ОП у кредитах), а обсяг у кредитах ЄКТС, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відповідно складає 60 (тобто 25% від загального обсягу ОП у кредитах).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомлення зі змістом ОП та відомостями, що викладені в таблицях 1, 3 дозволили нам з'ясувати, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності і складає логічну взаємопов'язану систему. Зміст ОП відповідає заявленим циклам підготовки, а саме дисциплінам загальної та професійної підготовки. Ознайомлення експертів з навчальними планами дозволило констатувати, що розподіл змісту освітньої програми та навчальний час за нормативною і варіативною частиною програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки, кількість навчальних годин/кредитів вивчення кожної із навчальних дисциплін і практик відповідає сучасним вимогам щодо підготовки фахівця. Методики і технології, обладнання і заявлений освітній інструментарій дозволяють забезпечити результати навчання. Структура та зміст компонентів програми є логічними і дозволяють послідовно засвоювати освітні компоненти від нормативних дисциплін загальної підготовки до фундаментальних знань, професійно орієнтованих освітніх компонентів та їх практичного застосування. Дисципліни вільного вибору розкривають предметну зону спеціальності. Проаналізувавши матрицю відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання, експерти дійшли висновку, що програмні результати навчання відображають зміст програми і цілком забезпечують комплексну підготовку культурологів, першого освітнього рівня.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області. Об'єктами ОП є: теорія і практика культури; теоретична і прикладна культурологія; методика культурологічних практик; соціокультурна діяльність; документальне забезпечення діяльності установи; організація культурно-масових заходів; інформаційне забезпечення галузі.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У МДУ створено умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у МДУ у п. 3.10-3.11. Процедура затвердження вибіркових дисциплін є єдиною для всіх ОП МДУ і регулюється Положенням про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті і передбачає затвердження запропонованих кафедрами перелік. Процедура включає процес обговорення, інформування та самого вибору запропонованих дисциплін. Система вибору є доступною і прозорою. Так, під час індивідуального інтерв'ювання із здобувачами вищої освіти з'ясувалося, що запропонована структура освітньої програми передбачає можливість для ознайомлення з переліком вибіркових дисциплін, їх змістом У МДУ впроваджено систему опитування через Google форми, які дозволяють здійснити індивідуальний вибір навчальних дисциплін. Експертами було встановлено наявність робочих програм з усіх запропонованих вибіркових дисциплін Проте, експерти зауважують, що було б доцільно запропонувати здобувачам вищої освіти ОП 034 «Культурологія» більш ширший вибір дисциплін вільного вибору, зокрема запровадити міждисциплінарний підхід.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка є обов'язковою компонентою освітнього процесу здобувачів вищої освіти за ОП 034 Культурологія регулюється Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти МДУ. Практична підготовка забезпечує формування наступних компетентностей: розв'язувати проблеми у галузі професійної діяльності культуролога; отримання знань предметної області та розуміння професії; навички міжособистісної комунікації; розуміти матеріально-духовну цінність об'єкта культурної спадщини; втілювати інноваційні соціокультурні, мистецькі проекти; співпрацювати із представниками різних національних, культурних груп населення, організувати, проводити культурно-масові заходи в закладах освіти, в культурно-просвітницьких установах. ОП передбачає наступні види практики: навчальна практика (музейна) навчальна практика (екскурсійна) виробнича практика (культурно-дозвілєва) виробнича практика (педагогічна-дозвілєва) Із всіма базами практики заключенні договори. Спостерігається впровадження інноваційних форм практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП 034 «Культурологія», такою є відкриття арт-простору «Студія культуротворчого перформансу Маріуполя «М-студія». Проаналізувавши матриці відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання на предмет практичної підготовки ЕК встановила, що зміст ОП дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Програми практики оновлюються відповідно до пропозицій зацікавлених стейкхолдерів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) науково-педагогічними працівниками, що безпосередньо відповідають за зміст та реалізацію освітньої програми, впроваджуються різноманітні освітні практики. Соціальні навички здобувачі вищої освіти набувають під час виконання практичних завдань, участі в соціальних акціях, волонтерській діяльності. Так, експертами було представлено факти проведення різноманітних акцій, які спрямовані на набуття соціальних навичок здобувачами вищої освіти, серед яких «Подаруй експонат музею», підготовка та проведення святкування 100-річчя від дня заснування Маріупольського краєзнавчого музею (спільна з викладачами волонтерська діяльність) під час зустрічей з військовослужбовцями під час спільного перегляду і обговорення художнього фільму «Ціна правди» Незважаючи на активності щодо проведення різноманітних акцій, експертами під час зустрічі із здобувачами вищої освіти було встановлено, що у більшості студентів відсутнє чітке розуміння ролі і значення соціальних навичок у професійному становленні.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізована експертами освітня програма 034 Культурологія, її обсяг і розподіл у частині освітніх компонентів є цілком реалістичним. Освітні компоненти мають достатню кількість кредитів. Під час проведення фокус-групи зі здобувачами вищої освіти встановлено факт достатності аудиторного навантаження. При цьому деякі здобувачі вищої освіти не знайомі з можливістю і процедурою практики врахування інтересів здобувачів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів. Експертами було надано рекомендацію про посилення роз'яснювальної роботи з даного питання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна освіта не впроваджується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

До сильних сторін та позитивних практик експертами було визначено, що зміст освітньої програми відповідає предметній області заявленої для неї циклом підготовки і спеціальності, складає логічну взаємопов'язану систему. У МДУ створено сприятливі (доступні) умови для визначення індивідуальної освітньої траєкторії. Практична підготовка здобувачів вищої освіти забезпечена методичними рекомендаціями та нормативними документами. Відмічається активне використання інноваційних форм для практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Науково-педагогічним колективом створено умови для розвитку soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

До слабких сторін та недоліків експертами було віднесено відсутність розуміння у здобувачів вищої освіти можливостей і процедури практики врахування інтересів здобувачів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів. Експертами було надано рекомендацію про посилення роз'яснювальної роботи з даного питання. Слабкою стороною є відсутність чіткого розуміння ролі і значення соціальних навичок у професійному становленні. Експертами було рекомендовано посилити роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти (особливо заочної форми навчання) з даного питання. Рекомендовано запропонувати здобувачам вищої освіти ОП 034 Культурологія більш ширший вибір дисциплін вільного вибору, зокрема запровадити міждисциплінарний підхід. Також експертами було рекомендовано посилити роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти (денної і заочної форми навчання) щодо роз'яснення ролі і значення соціальних навичок у професійному становленні здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом відповідність рівню В означає якщо за певним критерієм наявні недоліки, що не є суттєвими, то має місце загалом відповідність.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Набір здобувачів вищої освіти на освітню програму 034 «Культурологія» здійснює приймальна комісія Маріупольського державного університету. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, інформація подана відповідно до затверджених умов, не містить дискримінаційних положень. Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті МДУ <http://mdu.in.ua/index/vstup/0-67>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Експертами було встановлено, що Правила прийому на освітню програму 034 «Культурологія» враховують особливості самої освітньої програми. Для цього у відкритому доступі зазначено перелік конкурсних предметів та вага предметів сертифікатів ЗНО http://mdu.in.ua/PK/sertifikati_zno_2020.pdf. Для вступників на 2, 3 курс, на базі диплому молодшого спеціаліста запропоновано програму з письмового фахового іспиту, де чітко визначені загальні положення програми, вимоги до професійного відбору, розкриті етапи та критерії оцінювання проведення іспиту, наведено приклад бланку відповідей та пропонується рекомендовані література і джерела http://mdu.in.ua/PK/progr_vstup/2019/ml-sp/034_kulturologija-msp_2_kurs.pdf; http://mdu.in.ua/PK/progr_vstup/2019/ml-sp/034_kulturologija-msp_3_kurs.pdf.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертами встановлено, що у МДУ існує чітка і прозора процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, яка регулюється «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті» <https://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248409199>, а також інструкцію про порядок визначення академічної різниці та перерахування навчальних дисциплін у Маріупольському державному університеті. Положенням про порядок переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання у Маріупольському державному університеті. Експертами під час зустрічі із здобувачами вищої освіти встановлено факт чіткого розуміння правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На час проведення акредитаційної експертизи було відсутнє положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. У МДУ, і зокрема на освітній програмі 034 «Культурологія» є прецеденти щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті (здобувачі освіти на ОП «Культурологія» долучились до заходу щодо участі у програмі Business Camp Mariupol та отримали додаткові бали з навчальної дисципліни «Основи економічної теорії»). Адміністрацією ЗВО під час зустрічі з експертами було представлено проект Положення щодо регулювання визнання результатів неформального навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертами було визначено наступні сильні сторони та позитивні практики: доступність і доцільність нормативних документів, які регулюють питання зазначені в Критерії 3; правила прийому містять всю необхідну інформацію, яка необхідна для вступу на ОП 034 «Культурологія». Позитивним є доступність викладення правил проведення фахових випробувань для вступників на основі диплому молодшого спеціаліста. Програми представлені на сайті приймальної комісії, структура програм логічна і зрозуміла. У МДУ розроблено всю необхідну нормативну базу для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, з правилами яких ознайомлені здобувачі вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертами не були виявлені слабкі сторони та недоліки, рекомендації відсутні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертами кожен з підкритеріїв був оцінений на відмінно, відповідно рівень відповідності критерію 3 був визначений оцінкою А

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання відповідають принципу *fitness for purpose*. Здобувачі в процесі співбесід демонструють, що вибір форм і методів навчання чіткий, зрозумілий та заохочувальний до прагнення вищих особистих результатів. Переконають, що НПП сприяють їхньому професійному та індивідуальному зростанню. Результати анкетування здобувачів показали, що більшість задоволені рівнем викладання в університеті (достатній). Організовані форми навчання на Google платформах, розміщення матеріалів на навчальному порталі МДУ - Moodle МДУ, комунікації НПП зі здобувачами в мережі facebook, instagram сприяє методичному супроводу навчальних дисциплін, щодо організації самостійної роботи та індивідуального навчання здобувачів. Здобувачі вищої освіти вільні у висловлюванні своїх думок, міркувань, суджень, пропозицій та зауважень мають свободу вибору тематики самостійних робіт, наукових досліджень, мають право вибирати навчальні дисципліни. Студентоцентрикований підхід реалізується участю здобувачів в управлінні університетом (члени рейтингових, стипендіальних комісій факультетів, стипендіальної комісії університету, науково-методичної ради, вченої ради). Викладачі – вільні у виборі форм і методів формування та подання навчального матеріалу, висловленні особистої думки, відстоюванні власної позиції. Публікаційна активність НПП та здобувачів ОП Культурологія представлена у профілі Google Академія, «Вісника МДУ. Серія: «Філософія, культурологія, соціологія» (за результатами НБ «Index Copernicus International»

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОП доводиться до здобувачів вищої освіти вчасно – шляхом інформування через Web-page ЗВО, Google платформи, навчальний портал МДУ - Moodle МДУ, інтернет-сторінку випускової кафедри, розроблені програми дисциплін та безпосередньо викладачами під час початку процесу викладання певних освітніх компонентів. В процесі фокус-груп зі здобувачами підтверджено факт достатньої поінформованості та свідомого розуміння особливостей змісту навчального процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

НПП за даною ОП не обмежені у виборі та методах реалізації власних наукових інтересів. Здобувачі вищої освіти залучаються до проведення науково-дослідних робіт. Факт імплементації дослідницької компоненти у навчальний процес підтверджено аналізом результатів виконання НДР та участю здобувачів у: роботі студентського наукового товариства культурницького спрямування «Парадигма» на засідання якого запрошуються науковці й діячі галузі культури та мистецтва Маріуполя і інших міст України; науково-практичних конференціях різноманітних рівнів під керівництвом НПП ОП Культурологія з апробацією кращих наукових досліджень у збірниках наукових праць; щорічній Декаді студентської науки МДУ з апробацією матеріалів у збірнику наукових праць; реалізації НПП та здобувачами наукових тем кафедри: «Особистість в умовах трансформації культурного простору» (2016-2019) та «Культурологія в системі соціально-гуманітарного знання» (номер державної реєстрації в Укр ІНТЕІ номер 0119U001316, 2019-2022 рр.). Програмні результати навчання, навички, компетентності, здобуті у процесі реалізації науково-дослідної роботи впроваджуються в навчальний процес.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-дослідницька діяльність викладачів кафедри, комунікації з роботодавцями, лекторами сприяють впровадженню найновіших освітніх практик та оновлюється проблемне поле культурологічної освіти: коригується структура програми її зміст та формується оновлений виклад навчальних дисциплін. Пропозиції вносяться завдяки існуванню активної, ефективної діяльності НПП. Зміст Міжнародних конференцій, в частині культурологічних досліджень, відображають сучасні надбання культурологічних практик НПП. Сильною стороною є міжнародні зв'язки університету – співпраця з університетами в Греції, Кіпрі, Італії та ін., що підтверджується цілою низкою діючих угод про співробітництво: Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Яннінським університетом (Греція); Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Полонійною Академією в Ченстохові (Польща); Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Університетом Овернь - Клермон (Франція); Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Афінським національним університетом імені Каподистрії (Греція). Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають не тільки реальні можливості щодо навчання, викладання в інших країнах, але й можливість отримати різні види грантової допомоги від іноземних партнерів. Наприклад, Чернейкіна Катерина Сергіївна навчається за рахунок фонду Бумбураса (<http://boumbouras-foundation.com/>). Доказом є надане за запитом листування з Фондом та заява здобувача на отримання стипендії.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти, відповідають стратегії МДУ. Стратегія інтернаціоналізації вищої освіти в межах ОП Культурологія (у доповнення до підтвердження фактів, представлених у відомостях про самооцінювання) у повній мірі реалізується завдяки існуванню активної, ефективної діяльності НПП. Зміст Міжнародних конференцій, в частині культурологічних досліджень, відображають сучасні надбання культурологічних практик НПП. Сильною стороною є міжнародні зв'язки університету – співпраця з університетами в Греції, Кіпрі, Італії та ін., що підтверджується цілою низкою діючих угод про співробітництво: Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Яннінським університетом (Греція); Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Полонійною Академією в Ченстохові (Польща); Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Університетом Овернь - Клермон (Франція); Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Афінським національним університетом імені Каподистрії (Греція). Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають не тільки реальні можливості щодо навчання, викладання в інших країнах, але й можливість отримати різні види грантової допомоги від іноземних партнерів. Наприклад, Чернейкіна Катерина Сергіївна навчається за рахунок фонду Бумбураса (<http://boumbouras-foundation.com/>). Доказом є надане за запитом листування з Фондом та заява здобувача на отримання стипендії.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЕК в процесі інтерв'ювання в фокус-групах встановила: налагодження тісних міжнародних зв'язків; наявність чіткої політики щодо оновлення змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик; присутність висококваліфікованого науково-педагогічного персоналу, що сприяє досягненню програмних результатів навчання та дотриманню принципу демократизму, свободи слова та академічної свободи; доступність для всіх учасників освітнього процесу зрозумілої інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів через системи Moodle, Google. Комунікації між НПП та здобувачами на Google платформах, системі Moodle дозволяють формувати більш інтерактивне та індивідуальне навчання: тексти лекцій, зміст практичних та самостійних завдань, ілюстрації, репродукції, книги у форматі pdf та посилання на інтернет-ресурси. НПП кафедри національно здобувачів вищої освіти на ефективні форми реалізації ОП Культурологія, які дійсно формують високий компетентнісний рівень випускника шляхом освіти через навчання, навчання іншого та освіта, що тісно пов'язана з практичною, науково-дослідницькою діяльністю. Позитивною є практика залучення партнерської діяльності роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано трансформувати систему опанування дисциплін за вибором студента шляхом застосування найкращих вітчизняних та європейських практик з кінцевою метою – забезпечення права здобувачів на формування власної освітньої траєкторії. ЕК рекомендує серед стажувань викладачів розглядати можливість стажування викладачів, дисциплін професійного спрямування, у компаніях роботодавців та безпосередньо на представлених базах практики.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Спостерігаються деякі несуттєві недоліки, усунення яких можуть бути досяжними та оперативними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ», п.4; Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в МДУ. Контрольні заходи, передбачені змістом дисциплін навчального плану, включають поточний, підсумковий та повторний контроль в процесі організації виконання завдань, самостійної та модульної контрольної роботи та є чіткими, прозорими, зрозумілими і оприлюднені на офіційному, кафедральному сайтах МДУ. В процесі вивчення курсу здійснюється моніторинг знань здобувачів, що систематизує, активізує та полегшує процес навчання. Засвоєння програмного матеріалу також здійснюється шляхом перевірки виконання здобувачами завдань із самостійної роботи, а також за допомогою модульної контрольної роботи. Формами підсумкового контролю є залік, іспит. Застосовується як усний так і письмовий контроль. В процесі оцінювання, НПП відкрито та прозоро враховують творчий, діалогічний характер, наукові та практичні інтереси здобувачів, їх індивідуальну траєкторію навчання. Такий підхід, дозволяє демонструвати дещо нові форми контролю – наслідування, аргументацію, спільне обговорення. Підсумкова державна атестація випускників ОП Культурологія, освітнього рівня бакалавр, буде вперше відбуватися відповідно до вимог освітньо-професійної програми за формами комплексного державного іспиту з культурології та іспиту з організації культурно-дозвілєвої діяльності.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Прозорість, чіткість, зрозумілість правил проведення контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ОП Культурологія забезпечується змістом робочих програм та комплексами навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін. Термін проведення контрольних заходів визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу. Контрольні заходи організовуються в присутності екзаменаційної комісії (зав. кафедри, представники деканату, викладачів). Об'єктивність екзаменаторів забезпечується слідуванням критеріям оцінювання, які завжди зрозумілі здобувачам вищої освіти. На факультеті встановлена та діє скринька довіри. Випадків оскарження процедури і результатів контрольних заходів ЕК не зафіксовано, підстави - перегляд реєстрації заяв, звернень, результатів анкетування та встановлено в процесі інтерв'ювання фокус-груп зі здобувачами вищої освіти, НПП, адміністрацією. На факультеті сформована Комісія з вирішення конфліктних ситуацій та затверджено процедури їх вирішення. Створено постійно діюча Комісія з питань дотримання Етичного кодексу МДУ. Кодекс знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці ЗВО. У 2020 році вперше відбувається акредитація ОП Культурологія бакалаврів тому кваліфікаційних робіт та результатів їх перевірки ще немає.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, процедури дотримання академічної доброчесності та відповідальність за її порушення, що регламентується відповідними стандартами: Положенням про академічну доброчесність в МДУ (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05. 2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203); Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ; Етичним кодексом МДУ; Угодою про співпрацю №16-05/2016 та Угодою про надання тестового доступу з ТОВ «Антиплагіат». На сьогодні, діє Угода про співпрацю №25/06 від 25.06.2018 р. з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» до 31.12.2025 р. ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

НПП ОП Культурологія сприяє досягненню програмних результатів навчання та оновленню змісту освіти на основі сучасних культурологічних практик. Викладачі дотримуються під час викладання та навчання принципу демократизму, свободи слова та академічної свободи. ЕК відмічає серед сильних сторін також доступність для всіх учасників освітнього процесу зрозумілої інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (присутні робочі програми в системі Moodle, Google платформах). Сильною стороною ОП є наявність чітких задокументованих стандартів дотримання академічної доброчесності та відповідальності за її порушення. Позитивним моментом є те, що ЗВО використовує відповідні технологічні рішення як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. Наявність Етичного кодексу і комісії з питань академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано зберігати довідки, що засвідчують перевірку студентських робіт на ознаки плагіату та обговорювати їх результати, задля покращення та вдосконалення автентичності студентських текстів та.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Змістом ОП Культурологія окреслено чіткі, зрозумілі правила проведення контрольних заходів та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Впровадження стандартів дотримання академічної доброчесності та відповідальності за її порушення. Спостерігаються незначні недоліки, що є не надто суттєвими та підлягають миттєвим коригуванням.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кафедру забезпечено кадрами вищої кваліфікації: професори, доценти, старші викладачі, асистенти. Науково-педагогічні працівники даної ОП забезпечують досягнення програмних результатів та цілей. З точною кількістю та іменами можна ознайомитися в "Таблиці 2. Зведена інформація про викладачів".

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури відбору на посади викладачів/ок відбуваються у вигляді відкритого конкурсу. Оголошення про конкурс були розміщені у відкритому доступі (http://mdu.in.ua/index/konkurs_vakansii/0-129). На зустрічі з викладачами та hr-відділом підтверджено, що прийняття на роботу відбувається через процедуру відкритого конкурсу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців для проведення практики, майстер-класів та надання консультацій викладачам щодо оновлення ОП. МДУ щорічно проводить низку заходів, спрямованих на залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, основними з яких є: презентація ОП «Skills Lab» за напрямками «Успішна кар'єра» та «Власна справа 2.0» від ГО «Маріупольська Спілка Молоді», зустрічі з представниками центру зайнятості, проведення тренінгів, зокрема «Співбесіда твоєї мрії». За підтримки Інформаційного центру ЄС на базі МДУ організовується День кар'єри ЄС, що спрямований на інформування молоді щодо шляхів професійного зростання та кар'єрні можливості у контексті європейської інтеграції України. Для студентів організовуються зустрічі з фахівцями галузі культури та потенційними роботодавцями. Наприклад, у січні 2020р. відбулася зустріч з Агенцією місцевої демократії.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає для проведення майстер класів та лекцій професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців. Наприклад: директор Маріупольського краєзнавчого музею Н. Капустнікова виступила з лекцією перед студентами спеціальності 034 Культурологія. Художній керівник і режисер театрального колективу «Драм Ком» Н. Гончарова провела майстер-клас з сценічної майстерності для студентів спеціальності 034 Культурологія. Відомий український скульптор-медальєр Ю. Шевяков під час персональної виставки провів майстер-клас для студентів спеціальності 034 Культурологія

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників Маріупольського державного університету» викладачі кафедри постійно проходять підвищення кваліфікації. Так, за 2016-2019 роки пройшли програми підвищення кваліфікації: професор Сабадаш Ю.С. та доцент Нікольченко Ю.М. «Розвиток професійної компетенції викладача ВНЗ» (2018); доцент Янковський С.В. «Тренінг з викладацької майстерності для викладачів переміщених та східних ЗВО» (2019); доценти Янковський С.В., доцент Дабло Л.Г., Кудлай В.О., Манякіна О.С., Орехова С.Є. «Розробка дистанційного курсу» (2017). Закордонне стажування: доцент Сивак О. А. – «Організація навчального процесу, інноваційні методи та технології навчання у вищих навчальних закладах Польщі» Університет «Collegium Civitas», м. Варшава, Польща (2017); доценти Кудлай В.О., Кригіна О.В. – «Інтернаціоналізація вищої освіти» Університет «Collegium Civitas», м. Варшава, Польща (2018). Крім цього в ЗВО функціонують курси іноземних мов (Для викладачів діє система знижок).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО підтримує викладачів преміюванням на свята та за особисті заслуги. (Захист докторської, написання статей, скопус та інше). ЗВО має рейтингову систему викладачів, яка також стимулює їхній розвиток, через прагнення до кращих результатів. Крім цього в університеті є нагорода за найкращу кафедру.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Преміювання за особисті заслуги, а також рейтингову систему викладачів можна назвати сильною стороною ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендуємо покращити можливість міжнародної мобільності для викладачів, лекції та майстер класи для покращення викладацької майстерності. Також рекомендуємо залучати більше практиків для проведення майстер класів та аудиторних занять. Відсутність впливу студентства на оцінювання майстерності викладачів. удосконалити внутрішню систему забезпечення якості в частині стимулювання підвищення викладацької майстерності із зворотнім зв'язком та із стейкхолдерами.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП за критерієм "Людські ресурси" має недоліки та конкретні моменти, які можна покращувати, але загально цей критерій в ЗВО є задовільний.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО в цілому забезпечують цілі ОП. В освітньому середовищі є, студентський кафетерій, загальна бібліотеки, комп'ютерні класи, аудиторії. В бібліотеці діє репозиторій та сайт, де можна зробити онлайн замовлення підручників. ЗВО має доступ до wi-fi в бібліотеці та деяких аудиторіях. Також в ЗВО діють такі спеціальні аудиторії: Вікно в америку, Центр представництва ЄС, Центр Балто-чорноморських студії та Центр довузівської підготовки та роботи з іноземними студентами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі/ки та студенти/ки мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Корпуси відповідають вимогам життєдіяльності людини. Інтереси та потреби студентів задовольняються можливістю доступу до всіх аудиторій, студентів підтримують в реалізації власних проєктів(наприклад - студентський простір). Взимку студентів переводять для навчання в одне крило, задля того, аби в аудиторіях було тепліше.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Викладач(к)ами постійно моніториться психологічний клімат у групах, створює комфортні психолого-соціальні умови для навчання. ЗВО забезпечує матеріальну допомогу студентам, які потрапили у скрутне становище. Крім того функціонує, згідно закону, можливість студентами отримувати соціальну стипендію. Також в ЗВО функціонує кабінет психолога (<http://mdu.in.ua/index/psikholog/0-214>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО має облаштований пандус на першому поверсі та за потреби готові облаштувати навчання на першому поверсі для людей з інвалідністю. Але доступу до верхніх поверхів, бібліотеки - немає. Також пандус є лише в одному корпусі та не підпадає під Державні Будівельні норми(Кут нахилу пандусу має бути до 5 градусів, а пандус в ЗВО має 16).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Фактів корупції, сексуальних домагань, дискримінації не виявлено. Створено скриньку довіри, яка моніториться студентською радою. В ЗВО діє етична комісія та етичний кодекс (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Як сильну сторону можна виділити потужну соціальну підтримку студентів та діючий кабінет психолога. А також дія таких аудиторій, як: Вікно в америку, Центр представництва ЄС, Центр Балто-чорноморських студій та Центр довузівської підготовки та роботи з іноземними студентами. В університеті працює медичний пункт, штатний медпрацівник та практичний психолог.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендуємо створити доступ до wi-fi у всіх корпусах та аудиторіях. Крім цього недоліком можна вважати не доступність маломобільних груп до верхніх поверхів. Також рекомендуємо встановити кулери з водою в коридорах та бібліотеці.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітні середовища та матеріальні ресурси в цілому відповідають вимогам ЗВО та завданням представленої освітньої програми, але присутні деякі недоліки.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

На підставі відомостей оцінювання ЗВО, представлених документальних матеріалів, в процесі інтерв'ювання фокус-груп зі здобувачами, роботодавцями, НПП кафедри встановлено, що процес розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП Культурологія МДУ відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якісного освітнього процесу, а саме: нормативні положення, що забезпечують освітній процес в МДУ http://mdu.in.ua/index/normativne_zabezpechennya/0-53 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Маріупольському державному університеті, http://mdu.in.ua/index/jakist_ოსვით/0-276 доступ до ОП Культурологія, http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/bak/kulturologija_2018.pdf навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в МДУ, <http://moodle.mdu.in.ua/> методичні рекомендації з розробки освітніх програм в МДУ, https://docs.google.com/document/d/1nQytNOJTTQ9oNN8ev6Zp5R4_NFYyKIBtx4mhsRV1Eg/edit - моніторинг забезпечення якості вищої освіти в МДУ, http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakistosvity/monitoring_zabezpechennja_jakosti_ოსვით.pdf

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти ОП Культурологія залучаються до процесу періодичного перегляду ОП. Як приклад: здобувачка за ОП Культурологія пропонує ввести до навчального плану ОП дисципліни які б надавали компетенції аніматора, оскільки запрошена приватною фірмою на літній сезон організувати дитяче дозвілля. Вони є залученими до роботи в дорадчих та робочих органах університету, зокрема, являються членами Науково-методичної ради, яка розглядає ОП та виносить рішення про рекомендацію/не рекомендацію до затвердження її вченою радою. Студентське анкетування здійснювалося на платформі Google-форм [%20\(%D0%B4%D0%B8%D0%B2.%D1%80%D0%B8%D1%81.1\)">https://docs.google.com/forms/d/12E8zifTWsh7HjTDCzmmTJR9UNU018UwSmq7ignyl/edit](https://docs.google.com/forms/d/12E8zifTWsh7HjTDCzmmTJR9UNU018UwSmq7ignyl/edit) у форматі опитування, результати яких реально впливають на зміст навчання і викладання. Запрошення до участі в анкетуванні студентів за посиланнями: Телеграм https://t.me/mdu_mariupol/1155 Інстаграм https://www.instagram.com/p/B36b5CF_f2/?igshid=1x91v1c3r474r&fbclid=IwAR00O4szqQH17hrTrmr4Nd2UCZ65YMD9C6ulz63uX_NGDoWrfFmZgAfq4ZQ Фейсбук <https://www.facebook.com/mdu.mariupol/photos/a.586372448151481/2296873887101320/?type=3> &theater Твіттер https://twitter.com/mgu_mariupol/status/1186550530555953152

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці складають письмові відгуки та рецензують ОП. Також впливають на забезпечення її якості через організацію таких заходів: цікавих творчих зустрічей та круглих столів з роботодавцями, в процесі яких здійснюється обговорення як фахових компетентностей та періодичного перегляду і інших процедур забезпечення її якості, наприклад, з Агенцією місцевої демократії http://history.mdu.in.ua/news/studenti_ta_vikladachi_kafedr_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_ta_kulturologiji_proveli_zustrich_zi_stejkholderom/2020-01-24-105 ярмарок професій, http://mdu.in.ua/news/mdu_vzjav_uchast_u_jarmarku_profesij_u_volnovasi/2019-10-30-3358. Роботодавці запрошуються на різноманітні студентські зібрання, науково-товариські зустрічі кафедри культурології та інформаційної діяльності http://mdu.in.ua/news/studentski_naukovi_tovaristva_mdu_kontent_i_paradigma_proveli_zasidannja_do_dnja_bibliotek/2019-09-27-3276

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація ОП Культурологія МДУ первинна.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

СЗЯ МДУ здійснює вчасне реагування на забезпечення реалізації освітнього процесу, про, що підтверджують програми семінарів по СЗЯ ОП Культурологія на історичному факультеті МДУ (протокол НМК від 28.02.2018 р. № 4); (протокол НМК від 18.03.2019 р. № 3); (протокол НМК від 18.09.2019 р. № 1); (протокол НМК від 27.11.2019 р. № 2). За рекомендаціями щодо вдосконалення методичного забезпечення навчальних дисциплін та посилення інтеграції навчального процесу в систему «Moodle», безпосередньо в освітню діяльність з реалізації ОП «Культурологія». З метою розвитку студентоцентрованого підходу до навчання рекомендовано широко залучати студентське самоврядування історичного факультету до вирішення питань підвищення якості освіти, популяризації стажувань, участі в міжнародних освітніх програмах. Кафедрою культурології та інформаційної діяльності систематично аналізуються усі складові освітнього процесу щодо реалізації освітньої програми «Культурологія». На початку кожного навчального року затверджуються та оновлюються робочі програми дисциплін та комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін на навчальний рік; оновлюється каталог елективних дисциплін професійної підготовки кафедри; аналізуються результати екзаменаційних сесій. Результати анкетування «Аналіз якості вищої освіти» показали, що абсолютна більшість студентів 95% задоволені рівнем викладання в університеті (високий та достатній) (http://mdu.in.ua/index/jakist_osity/0-276)

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП Культурологія проводиться вперше та слід відмітити реагування, активне обговорення гарантом, НПП ОП Культурологія зауважень, пропозицій, сформульованих під час акредитацій інших ОП МДУ. Рекомендація ЕК за ОП «Публічне управління та адміністрування» щодо збільшення обсягів подання інформації на електронному ресурсі про ОП, про заходи зі студентами, зустрічі зі стейкхолдерами. ЕК підтверджує факти впровадження пропозицій: розширення можливостей освітнього процесу в он-лайн, студенти долучені до процесу самоврядування, роботодавці активні в освітньому процесі ОП Культурологія. З бесід у фокус-групах відомо, що на момент проектування ОП її зміст обговорювався з роботодавцями та студентами бакалаврату спеціальності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

До процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за ОП залучені всі учасники освітнього процесу. Цей факт підтверджують результати зустрічей з представниками студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти, викладачів, гаранта, групи забезпечення, завідувача кафедри, членами адміністрації ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною є максимальне залучення стейкхолдерів до процесу перегляду ОП Культурологія та інших процедур забезпечення якості вищої освіти. Забезпечення якості ОП Культурологія є достатньою, доступною та публічною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕК рекомендує запровадити повноцінну систему дистанційного навчання для здобувачів, які цього потребують та сприяти організації студентського моніторингу «Кращий викладач очима студентів» та «Рейтинг викладача», що більше підсилить прозорість ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Кафедра дотримується внутрішньої системи забезпечення якості ОП через виконання нормативних положень університету, постійного моніторингу у формі фахових переглядів, зустрічей та обговорень, максимального залучення стейкхолдерів до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості ОП Культурологія.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення виставлено на сайті у вільному доступі. (http://mdu.in.ua/index/normativni_dokumenti/0-254). Вони є чіткими та зрозумілими для сприйняття.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Роботодавці підтвердили, що перед затвердженням ОП вони писали рецензії по даній програмі.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Кожен факультет має окремий сайт для зручності пошуку інформації. Також всі можливі документи та положення зібрані на одній сторінці на загальному сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Дані про ОП "Культурологія" є прозорі та публічні.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галузю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

«Повідомити про факт корупції» [https://www.google.com/search?q=\(http%3A%2F%2Fmdu.in.ua%2Findex%2Fantikorupcijnj_zakhodi%2F0173+\)&rlz=1C1GCEA_enUA889UA889&oq=\(http%3A%2F%2Fmdu.in.ua%2Findex%2Fantikorupcijnj_zakhodi%2F0-173+\)&aqs=chrome..69i57.1003j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8](https://www.google.com/search?q=(http%3A%2F%2Fmdu.in.ua%2Findex%2Fantikorupcijnj_zakhodi%2F0173+)&rlz=1C1GCEA_enUA889UA889&oq=(http%3A%2F%2Fmdu.in.ua%2Findex%2Fantikorupcijnj_zakhodi%2F0-173+)&aqs=chrome..69i57.1003j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8) Ліцензію на підготовку ОП Культурологія Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 №1565 Рецензії роботодавців на ОП Культурологія <http://history.mdu.in.ua/index/kid/0-16>. Положенням про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_vibirkovi_disciplini_u_mariupolsko.pdf Угоди з базами практики <http://history.mdu.in.ua/index/kid/0-16>. Інноваційні форми практичної підготовки здобувачів е: http://history.mdu.in.ua/news/u_mdu_vidkriili_art_prostir_m_studija/2020-03-06-119. Акції спрямовані на http://history.mdu.in.ua/news/kafedra_kulturologiji_ta_informacijnoi_dijalnosti_zaprosue_vsikh_bazhajuchikh_doluchitisja_do_akciji_podaruj_eksponat_muzeju/2020-03-07-107; <http://archive.marsovet.org.ua/upload/documents/file/Strategy-2021-UKR.pdf>; http://history.mdu.in.ua/news/studenti_ta_vikladachi_spcialnosti_kulturologija_mdu_doluchilis_do_svitkuvannja_100_richchja_mariupolskogo_kraeznavchogo_muzeju/2020-02-07-107; http://history.mdu.in.ua/news/cina_pravdi_studenti_i_vikladachi_mdu_peregljanuli_film_j_obgovorili_temu_golodomoru/2019-12-05-81. Матеріали на навчальному порталі МДУ - Moodle МДУ <http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=83> Публікаційна активність: Профіліл GoogleАкадемія https://scholar.google.com/citations?user=AJ_G2VgAAAAJ&hl=uk; «Вісника МДУ. Серія: «Філософія, культурологія, соціологія» (за результатами НБ «Index Copernicus International» <http://visnyk-culturology.mdu.in.ua/> «Парадигма» https://www.facebook.com/kulturologiyaMDU/?ref=br_rs Добročесність: http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlennja_akadem.pdf; http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/efichnij_kodeks_mdu.pdf. Сучасні практики: http://mdu.in.ua/news/studentiv_mdu_zaprosujut_na_osvitnju_programu_skills_lab_podacha_zajavok_do_21_listopada/2018-11-16-2790 http://history.mdu.in.ua/news/studenti_ta_vikladachi_kafedr_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_ta_kulturologiji_proveli_zustrich_zi_stejkholderom/2020-01-24-105 Лектори: <https://www.facebook.com/kulturologiyaMDU/posts/2445817955629834>. Анкетування: https://docs.google.com/forms/d/1vwFr5jz21_lxQ7sRjs7K_0frVXARQsLj3X6LMdz80/viewform?edit_requested=true Результати анкетування http://mdu.in.ua/index/jakist_osvity/0-276

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	А
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добročесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	А
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добročесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Русакова Людмила Іванівна

Члени експертної групи

Бобровіцька Анна Олегівна

Копієвська Ольга Рафаїлівна